

Pondelok 2. pôstneho týždňa

Lk 6,36-37

Odpúšťajte a odpustí sa vám

Vysvetliť proces odpustenia, a tak dať podnet na odpustenie¹

Nepochybne každý z nás už v živote prežil situáciu, keď nám niekto spôsobil nejakú krivdu, buď to boli nepravdivé slová na našu adresu, urážka alebo sa nám nedostalo to, na čo sme mali právo, možno nejakú vec, slovo, pochopenie, úctu či vďaku. A v srdci nás čosi pichlo, zranilo a povedali sme: To mu neodpustím, to mu vrátim, pripomeniem mu to alebo: odpúšťam, ale nezabúdam.

V evanjeliu sme počuli niekoľko rád do života. Buďte milosrdní, nesúďte a neodsudzujte, dávajte a odpúšťajte, aby vám i Boh mohol urobiť to isté (*porov. Lk 6,36-37*).

Všimnime si dnes Ježišovu výzvu k odpusteniu. Položme si na začiatku otázky: Kedy odpúšťať? Prečo odpúšťať? Ako odpúšťať? Tak teda kedy? Ježiš hovorí: „Keď sa tvoj brat prehreší, pokarhaj ho! Ak sa obráti odpusť mu! A keď sa aj sedem ráz za deň prehreší proti tebe a sedem ráz sa vráti k tebe a povie: >Ľutujem<, odpusť mu!“ (*Lk 17,3b-4*). Na prvý pohľad by sa nám zdalo, že odpustiť máme vtedy, keď vinník ľutuje svoje počínanie. Ježiš nám chce povedať niečo iné. Nehovorí nám: „Odpusti vtedy a len vtedy, keď vinník ľutuje“, ale Ježiš nám zdôrazňuje: „Ak ľutuje, vždy odpusť“. Ak nám niekto ublížil, no ľutuje svoj čin, sme povinní vždy odpustiť. Ale Pán ide vo svojom učení o odpustení ešte ďalej. Na otázku Petra: „>Pane koľko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem ráz?< Ježiš mu odpovedal: >Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiat sedem ráz<“ (*Mt 18,21b-22*). A aj dnes sme v evanjeliu počuli: „odpúšťajte a odpustí sa vám“ (*Lk 6,37c*). Ježiš nám nehovorí: „odpúšťajte, ak... odpúšťajte len vtedy, keď...“, teda odpúšťajte s podmienkami, ale Petrovi hovorí sedemdesiat sedem ráz, to znamená vždy, odpúšťať máme vždy, bez podmienok.

Odpovedzme teraz na otázku: Prečo odpúšťať? Naše odpustenie iným je také dôležité, že medzi siedmimi prosbami modlitby Otče náš je na nás kladená jediná požiadavka, odpustiť svojim vinnikom. V katechizme katolíckej Cirkvi v bode 2840 čítame tieto slová: „Láska je nedeliteľná: nemôžeme milovať Boha, ktorého nevidíme, ak nemilujeme brata či sestru, ktorých vidíme. Ak odmietame odpustiť našim bratom a sestrám, naše srdce sa uzatvára a jeho tvrdosť ho robí nepriepustným pre Otcovu milosrdnú lásku. Vyznaním hriechu sa však naše srdce otvára jeho milosti (*KKC 2840*).“ Neodpustenie je zlo. Ak nie som ochotný vzdať sa zla, ktorým je neodpustenie, potom tým odmietam, aby Boh premenil moje srdce, aby som sa stal

¹ Porov.: LEŠŇOVSKÝ.P.: Seminárna práca. Spišská Kapitula : 2004.

Božím dieťaťom. Odmietam so seba vykoreniť zlo a tým odmietam vo svojom živote Boha.

Ako mám odpustiť? Ktosi mi raz povedal, že odpustenie je záležitosťou rozumu a pevnej vôle. Chcel tým povedať, že každý človek má silu odpustiť v sebe. Avšak moja a zrejme i vaša skúsenosť je iná. Ak nám niekto ublíži, vnímame bolesť vo svojom vnútri, vzniká rana v našej duši. A hoci často vieme, že máme odpustiť, akosi sa nedá, bolesť je príliš veľká, nie je v našej moci prekonať bolesť, hnev, urážku a zabudnúť na ňu. Častokrát sa naše odpustenie stáva povrchným, vonkajším, povieme: odpúšťam, ale nezabúdam. Naše odpustenie je nedokonalé. Čo s tým? Kde vziať silu na odpustenie? Riešením je Duch Boží. Jedine Duch Boží, Duch Svätý môže urobiť našim to zmýšľanie, aké bolo v Kristovi Ježišovi (*porov. KKC 2842*). Srdce, ktoré sa odovzdáva Duchu Svätému, pretvára ranu nášho srdca na súcit a očisťuje našu pamäť tým, že premieňa urážku na orodovanie (*porov. KKC 2843*). Bratia a sestry, jedine Kristov Duch a jeho milosť pôsobiaca v nás, nás dokáže zo srdca odpustiť. Milosť nás dokáže vnútorne akoby prekvasiť, aby sme sa tak stali podobnými Kristovi i v odpúšťaní.

Michel Quoist, známi autor mnohých kníh vysvetľuje: „Neubijajú ťa ani tak rany, ktoré dostávaš zvonka, ale skôr všetko zlé, čo uzatváraš v sebe, čo sa tam hýbe, kvasí a hnije.“ Vyhodíme so svojho srdca to, čo v nás hnije, vyhodíme zo svojho srdca neodpustenie!

Položili sme si na začiatku otázky: Kedy odpúšťať? Odpúšťať máme vždy, stále máme v sebe nosiť odpustenie ku všetkým i k sebe samému. Prečo máme odpustiť? Pretože neodpustenie je hnis rany môjho srdca, a ak milujem hnis, nemôžem milovať balzam Božej uzdravujúcej milosti. Ako odpúšťať? V Duchu Svätom a s Duchom Svätým, to znamená sviatostný život, spoveď, Eucharistia, modlitba, prosba, aby nás Duch Svätý uzdravil a pomohol odpustiť. Prajem každému z nás zažiť vo svojom srdci milosť odpustenia.

Amen.